

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujság

Osztályozás

397

Szerző

Hely

Cím Czigány-keserűség.

Idő " 1913 "

Forrás:

Egyetértés

Személy

Bp.
(Hely)1913 /10
(Idő)

(Köt. v. füz.) Oldalsz.

Helyszám

— Czigány-keserűség. Egymásután csinalják a spekulációra kombinált, fényes kávéházakat, Budapest éjjeli életének különleges diszleteit. Ezeknek a kávéházaknak első sorban közönségre van szükségük s ennek megszerzése végett czigány után néznek. Mert utánuk kell nézni, mivel a pesti bandák megfogyatkoztak. Több kávéház keletkezett, mint amennyi banda volt. Nosza nekiindultak a vidéki bandák és a provinciális lumpok „lájzbandái“ karavánba esapva vonultak Pestre a sírvavigadás Mekkájába. A hely, ahonnan felszármaztak, nemesi előnevűvé lett a primásnak. Megjelentek a kávéházak üvegablakainál a hirdetőtáblák: „Itt barcsi Veres Miksa...“; „Itt ujhelyi Kósza Gyuri bandája“ stb. muzsikál. Holott Barcs és Ujhely éppen nem a nemesi, mint inkább a helyi származást jelentik. Uj éra borult vidéki „hangadóink“ra. Könnyű szízyvel hagyták oda a kis füstös kávéházakat, vendéglőket, mert már csak a legendákban élnek az olyan dzsentrik és mulató urak, akik százasokat vagy huszasokat ragasztanak a czigány homlokára. A nikkal huszfilléresek és a koronások nem igen ragadnak a verejtékes primási homlokokra. Az meg éppen csak a niebelungi mondában fordulhatott elő, hogy valamelyik mulató germán isten belelépett a nagybögőbe. A mi nyomorúságunk mellett igen megnézzük a beléptéidíjat, mielőtt az öreg hangszerbe belehágnánk. Így mulik el a romantika aranypora. Czigányaink is modernizálódtak és szívesebben hallgatnak a kávéházi zenész szóra. Kétezer darab van belőlük a fővárosban. A muzsikusokat az egyes kávéházakba és mulatóhelyekre az utóbbi időben nem az üzlettulajdonosok, ha-

nem ügynökök szerződtetik, akik a közvetítésért igen nagy díjakat számítanak fel. Ezenfelül azt a gyakorlatot hozták be, hogy egyes czigánybandáknak előlegeket adnak, amelyeket esténként a muzsikusoktól uzsorakamattal behajtanak. A budapesti czigányok, hogy a kiuzsorázástól megszabaduljanak, tegnap Radics Béla primás elnöklete alatt népes gyűlést tartottak és ezen elhatározták, hogy Budapesten országos jellegű egyesület alakítanak. Az új egyesületnek az lesz a célja, hogy a közvetítési rendszert megszüntesse és tagjainak betegség vagy rokkantság esetén segítséget nyújtson. Az egyesület alapszabályait most dolgozzák ki és jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminisztériumnak. Ma már egyesületben vannak, legközelebb talán már szakszervezetben s lesz a czigányprimás neve előmunkás, jobban mondva: előhuzó. A kontraszé: ellenhegedűs, a esellőse; kicsit bögő, a klarinettosé; időszaki fujnok. S az elkésereedett pesti duhaj imígyen rendeli meg a nótáját: „Tisztelt előhuzó ur, szállítsa ön nekem számlámra és veszélyemre azonnali fizetés ellenében azt a nótát, amely a köny előretörekedését involválja az életnek bizonyos helyzeteiben e czímmel, hogy „Szeretnék sírni...“. Mire a czigányprimás-előhuzó így felel: „Becses rendelését köszönettel véve van szerencsém azt nyomban effektuálni, kérve további szíves megrendelését, kiváló tisztelettel...“ Sic transit...